Адыгэ макъ

№ 8 (20272)

2013-рэ илъэс

ШЭМБЭТ

ЩЫЛЭ МАЗЭМ и 19

Адыгэ Республикэм и Правительствэ игъэзет

Пшъэрылъ шъхьаIэхэр къыгъэнэфагъэх

Муниципальнэ, регинальнэ ыкIи федеральнэ фэIо-фашIэ-хэр зыгъэцэкIэщтхэ гупчэхэм ягъэпсын епхыгъэ проектыр шъолъырхэм зэращагъэцакIэрэм фэгъэхьыгъагъ УФ-м и Премьер-министрэу Дмитрий Медведевым тыгъуасэ зэхищэгъэ видео-конференциер. Ащ иIофшIэн хэлэжьагъ Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан.

Дмитрий Медведевым пэублэ псалъэ къышIызэ мыщ фэдэ гупчэхэм яшIын мэхьанэшхо зэриIэр ыкIи джырэ уахътэ ар пшъэрылъ шъхьаIэхэм зэращыщыр къыхигъэщыгъ. Непэ цIыфхэм ящыкIэгъэ документхэр къыдахынхэм фэшI тхьэпэ зэфэшъхьафхэр агъэхьазырынхэ, кабинет пчъагъэмэ якIолIэнхэ зэрэфаем кIэух горэ фэшIыгъэн фаеу УФ-м и Правительствэ ипащэ ылъытагъ. АщкIэ лъэныкъуабэ къызэлъызыубытырэ гупчэхэм яшIогъэшхо къызэрэкIощтыр къыхигъэщыгъ, сыда пIомэ цIыф къызэрыкIор IэнатIэ зыIыгъ пащэхэм ямыуалIэу, бырсыр хэмытэу, ищыкIагъэр зэкIэри зы чIыпIэм щигъэпсын ылъэкIыщт. 2015-рэ илъэсым ехъулIэу Урысыем щыпсэухэрэм япроцент 90-м ехъумэ мыщ фэдэ шIыкIэр къызфагъэфедэн амал яIэныр, а уахътэм ехъулIэу регинальнэ ыкIи федеральнэ къулыкъухэм электроннэ зэпхыныгъэу яIэр шапхъэхэм адиштэныр пшъэрылъ шъхьаIэхэу Премьер-министрэм къыгъэнэфагъэх. Ар гъэцэкIагъэ зэрэхъурэмкIэ пшъэдэкIыжь зыхьыщтэу зыщIэ къыриIуагъэхэр шъолъырхэм япащэхэр арых.

АР-м и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъан къызэрэхигъэщыгъэмкIэ, ыпшъэкIэ зигугъу къэтшIыгъэ фэIо-фашIэ 67-рэ зыгъэцэкIэрэ гупчэ республикэм джырэ уахътэм иI. Дмитрий Медведевым къыгъэуцугъэ пшъэрылъхэр зэшIохыгъэнхэм пае республикэм мы лъэныкъомкIэ Iофэу ышIэщтыр едзыгъуищэу зэтеутыгъэщт. Мыщ фэдэ гупчэхэм амалэу аIэкIэлъхэр 2013-рэ илъэсым — процент 40-мэ, 2014-рэ илъэсым — процент 70-мэ ыкIи 2015-рэ илъэсым — процент 90-мэ къызфагъэфедэн алъэкIыщт.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Адыгеим и ЛIышъхьэ хэлэжьагъ

Тыгъуасэ, щылэ мазэм и 18-м, Урысыем щынэгъончъэнымкIэ икъулыкъу игупчэ аппарат илIыкIорэ Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэу ТхьакIущынэ Аслъанрэ хэлажьэхэзэ Урысые Федерацием щынэгъончъэнымкIэ икъулыкъу и ГъэIорышIапIэу Адыгэ Республикэм щыIэм иколлегие изэхэсыгъо щыIагъ. 2012-рэ илъэсым Iофэу ашIагъэм икIэуххэм ар афэгъэхьыгъагъ.

Экстремизмэм, къолъхьэ тын-Iыхыным, зэхэщэгъэ бзэджэшIагъэм апэшIуекIорэ бэнэныгъэмкIэ ГъэIорышIапIэм Iофэу ышIагъэм икIэуххышIухэм ТхьакIущынэ Аслъан къащыуцугъ ыкIи хабзэм иреспубликэ къулыкъухэмрэ щынэгъончъагъэм ичIыпIэ къулыкъухэмрэ республикэм мамырныгъэ ыкIи зыпкъитыныгъэ ильынхэмкIэ язэдэлэжьэныгъэ-гъусэныгъэ къытегущыIагъ.

Урысые Федерацием щынэгъончъэнымкIэ икъулыкъу и ГъэIорышIапIэу Адыгэ Республикэм щыIэм ипащэу Олег Селезневым гущыIэ шъхьаIэ къышIыгъ. Iофэу ашIагъэмрэ 2013-рэ илъэсым рахъухьагъэхэмрэ ар афэгъэхьыгъагъ.

Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэ ипресс-къулыкъу

ПРАВИТЕЛЬСТВЭ ТЕЛЕГРАММ

АДЫГЭ РЕСПУБЛИКЭМ И ЛIЫШЪХЬЭУ А.К. ТХЬАКIУЩЫНЭМ ФЭКIО

Лъытэныгъэ зыфэсшIырэ Аслъан Кытэ ыкъор!

Сыкъызыхъугъэ мафэм фэшI укъызэрэсфэгушIуагъэм ыкIи гущыIэ фабэхэр къызэрэсфэпIуагъэхэм афэшI гуфэбэныгъэ хэлъэу сызэрэпфэразэр къэсэIо.

ЛIэшIэгъу пчъагъэхэм къакIоцI Урыс Православнэ Чылысым щыIэныгъэм цIыфыгъэ шэпхъэ инхэр щыуцунхэм, мамырныгъэрэ зэгурыIоныгъэрэ дунаим телъынхэм иIахь ахешIыхьэ.

Лъэшэу тигуапэ къэралыгъом, предпринимательхэм, шIэныгъэлэжьхэм, культурэм иIофышIэхэм ыкIи общественнэ объединениехэм ащкIэ яшIогъэшхо къызэрэкIорэр.

ТапэкIи шIуагъэ къэзытыщт зэдэлэжьэныгъэ тазыфагу зэрилъыщтым сицыхьэ зэрэтелъыр хэзгъэунэфыкIызэ, сыпфэлъаIо псауныгъэ уиIэнэу, уиIофкIэ гъэхъагъэхэр пшIынхэу, Тхьэр къыбдеIэнэу.

Лъытэныгъэ къыпфэзышIэу, Москва ыкIи зэрэ Урысыеу я Патриархэу Кирилл

Iофхэр нахь къыгъэпсынкIэщтых

Къэралыгъо ыкIи муниципальнэ фэIо-фашIэхэр цIыфхэм афэгъэцэкIэгъэнхэм фэгъэхьыгъэ Федеральнэ хэбзэгъэуцугъэм къыдэлъытагъэу лъэныкъо пстэумкIи бгъэфедэшъущт электроннэ картэхэр щыIэ хъугъэх. Гупчэ къэбар жъугъэ амалхэм къызэратырэмкIэ, къихьащт илъэсым ахэр шIокI имыIэу зэкIэми агъэфедэн фаеу хъущт, ау мы илъэсым ищылэ мазэ и 1-м къыщыублагъэу шIоигъоныгъэ зиIэхэмкIэ «ягъогу зэIухыгъэ» хъугъэ.

Адыгеим джыри зыми мыщ фэдэ электроннэ картэ щигъэфедэгорэп, ау... Къэралыгъо ыкIи муниципальнэ фэIо-фашIэхэр лъэныкъо зэфэшъхьафхэмкIэ цIыфхэм афэзыгъэцэкIэрэ Гупчэу (МФЦ) Мыекъуапэ дэтым ахэм ягъэхьазырын ыкIи ятын Iоф дишIэнэу фэгъэзагъ. Гупчэм ипащэу Елена Юрченкэм къызэрэтиIуагъэмкIэ, ащ фэдэ картэ иIэмэ зышIоигъо нэбгырэ 15-мэ лъэIу тхылъхэр къаратыгъах, охътэ благъэм 10-р хьазыр хъущт. ТыкIэупчIагъ электроннэ картэм шIуагъэу пылъми. Ар УФ-м ицIыф изэикI электроннэ документ мэхъу. Ар паспортым, пенсиехэмкIэ ыкIи медицинэмкIэ полисхэм ачIыпIэкIэ бгъэфедэн плъэкIынэу гъэпсыгъэщт. Сыда пIомэ, ахэм къаушыхьатырэ пстэури картэм дэгъэхьэгъэщт, къэралыгъо ыкIи муниципальнэ фэIофашIэу уищыкIагъэр картэмкIэ къыуатын алъэкIыщт. Джащ фэдэу банкым счет щыуиIэмэ, ар дагъэхьанышъ, ащ къыуитырэ картэм ычIыпIэкIи бгъэфедэн, урыщэфэн, коммунальнэ е нэмыкI фэIофашIэхэм апкIэ рыптын уфитыщт.

Елена Юрченкэм тызэрэщигъэгъозагъэмкIэ, лъэныкъо пстэуми ателъытэгъэ электроннэ картэхэр АдыгеимкIэ къэзытыщтхэр къэралыгъо ыкIи муниципальнэ фэIо-фашIэхэр зыгъэцэкIэхэрэ Гупчэр ары. Ащ пае зы «шъхьаныгъупчъэ» агъэнэфагъ. Паспортыр, пенсиехэмкIэ ыкIи медицинэмкIэ полисхэр пIыгъэу уекIуалIэмэ, лъэIу тхылъ уагъэтхыщт. Картэр Москва дэт Къэралыгъо Банкым къыщагъэхьазыры. Зыныбжь илъэс 14 икъугъэу, ащ фэдэ картэ зыгъэфедэмэ зышIоигъо пстэуми ар къафыдагъэкIыщт.

ХЪУТ Нэфсэт.

Сурэтхэр Iэшъынэ Аслъан тырихыгъэх.

Зичэзыу зэхэсыгъо яIагъ

АР-м хэдзынхэмкIэ и Гупчэ комиссие зичэзыу зэхэсыгъо тыгъуасэ, иIагъ. Комиссием итхьаматэу Сэмэгу Нурбый ар зэрищагъ.

Агъэнэфагъэхэм атегущыIэнхэр рамыгъажьэзэ, блэкIыгъэ илъэсым ичъэпыогъу мазэ хэдзынхэу щыIагъэхэм язэхэщэн ыкIи зэрэкIуагъэхэм зиIахьышIу хэзышIыхьагъэу УФ-м хэдзынхэмкIэ и Гупчэ комиссие къыхигъэунэфыкIыгъэхэм ар къэзыушыхьатырэ тхылъхэр Сэмэгу Нурбый аритыжьыгъэх. Гупчэ комиссием ищытхъу ыкIи ирэзэныгъэ тхылъхэр къызыфагъэшъошагъэхэм ащыщых Мыекъопэ районым ичIыпIэ участковэ комиссие ипащэу Лариса Шубинар, гъогурыкIоныр щынэгъончъэнымкIэ къулыкъум иинспекторхэу Гъыщ Хъызыр, Александр Курпас, гъэзетэу «Советская Адыгея» зыфиIорэм иIофышIэу Дмитрий Кизяновыр. Джащ фэдэу УФ-м хэдзынхэмкIэ икомиссие и Щытхъу тхылъ къыфагъэшъошагъ АР-м хэдзынхэмкIэ и Гупчэ комиссие итхьаматэу Сэмэгу Нурбый.

Нэужым Адыгеим хэдзынхэмкIэ и Гупчэ комиссие исекретарэу ХьацIэцIэ Фатимэ къыхьэгъэ илъэсым иапэрэ мэзих къыкIоцI комиссием Iоф зэришIэщтым нэIуасэ фишIыгъэх ыкIи ар зэдаштагъ. ХэдзынхэмкIэ чIыпIэ комиссиехэм ахэтыщтхэм ярезерв зэрэгъэпсыгъэщтыми зэхэсыгъом щытегущыIагъэх. Кощхьэблэ районым хэдзынхэмкIэ ичIыпIэ комиссие хэтыгъэ Сергей Ященком ащ хэкIыжьымэ шIоигъоу къытыгъэ лъэIу тхылъми дырагъэштагъ.

ХЪУТ Нэфсэт.

НыбжьыкIэхэм гъогур афызэIухыгъ

Адыгэ Республикэм ихэбзэгъэуцугъэу «АР-м иныбжьыкIэхэм къэралыгъо IэпыIэгъу ягъэгъотыгъэныр» зыфиIоу мэзае мазэм и 18-м 2004-рэ илъэсым къыдэкIыгъэм игъэцэкIэн къыдыхэлъытагъэу ныбжьыкIэ ыкIи кIэлэцIыкIу общественнэ объединениехэу къэралыгъо IэпыIэгъу зэрагъэгъотыхэрэр АР-м ныбжьыкIэ IофхэмкIэ и Комитет щатхыгъэх. Мы илъэсым ишъэкIогъу мазэ нэс ащ кIуачIэ иIэщт. Ащ хэхьагъэхэр: «IэпшъэрызаомкIэ, панкратионымкIэ, зэокIэ ыкIи бэнэкIэ лъэпкъ зэфэшъхьафхэмкIэ Федерациер», «НыбжьыкIэ дзэ-патриотическэ объединениеу «Феникс»; «Мыекъопэ районым иныбжьыкIэхэм я Союз»; «НыбжьыкIэ дзэ-патриотическэ объединениеу «Единство»; «Спорт зекIонымкIэ АР-м и Федерацие»; «Урысые кIэлэцIыкIу фондыр»; «УшумкIэ АР-м и Федерацие».

Республикэ реестрэм хэуцогъэным шIуагъэу иIэр бэ: къэралыгъом ахъщэ къафитIупщыщт, зэнэкъокъухэм ахэлэжьэнхэ алъэкIыщт, япроектхэр щыIэныгъэм щыпхыращынхэ алъэкIынэу мылъку къафэкIощт, 2012 — 2014-рэ илъэсхэм ателъытэгъэ программэу «Адыгеим иныбжьыкIэхэр» зыфиIорэм къытIупщырэ мылъкумкIэ ныбжьыкIэ IофхэмкIэ Комитетым зэхищэрэ Iофтхьабзэхэм закъыщагъэлъэгъощтыр.

ШХОНЧЫБЭШIЭ Рузан.

ШэпхъэшIум тытехьэ

Адыгеим щыпсэухэрэр теле- ыкIи радиокъэтынхэм цифрэ шIыкIэм тетэу шIэхэу яплъынхэ алъэкIыщт. Джырэ уахътэм псэуалъэхэм ащыщхэр агъэуцугъахэх, уплъэкIунхэр макIох. Аужырэ шапхъэхэм адиштэрэ шIыкIэр гъэфедэгъэнымкIэ ищыкIэгъэ тхылъхэр агъэхьазырых. Апэрэ комплексищыр хьазыр, джыри 11 зэтрагъэпсыхьанэу щыт.

Цифрэ шIыкIэм тет Iэмэ-псымэм шIуагъэу хэлъхэм ащыщ джы щыIэм зэрэнахь цIыкIур, электроэнергиеу ыгъэкIодыщтыр зэрэнахь макIэр. Телеканалэу 8 ыкIи радиоканалэу 3 зыхэхьэрэ апэрэ купыр атIупщыгъах. ЯтIонэрэ ыкIи ящэнэрэ купхэри шIэхэу цIыфхэм аIэкIэхьащтых. Теле- ыкIи радио сыджхэр къэзытIупщырэ Гупчэм иIофышIэхэм къызэраIорэмкIэ, Iэмэ-псымэхэр зэкIэ агъэуцугъахэх, ахэм ягъэфедакIэ къафызэхэзыугуфыкIыщтхэм яжэх.

Ащ ыуж электричествэм, сыджхэр зытIупщыщтхэ Iэмэ-псымэхэм арапхыщтых.

ШIыкIакIэм идэгъугъэ зэкIэми апэу зыушэтын зылъэкIыщтхэр шапхъэу «DVB T2» зыфиIорэр къызыдыхэлъытэгъэ телевизор зиIэхэр е хэушъхьафыкIыгъэ цифровой Iэмэ-псымэу ахэм апагъэуцощтхэр къызIэкIэзгъэхьагъэхэр ары.

КъэгъэлъэгъоныкIэм фэгъэхьыгъэ упчIэ е лъэIу зиIэхэм апае къэбарлъыгъэIэс гупчэ къызэIуахыщт.

Шъугу къэтэгъэкIыжьы — джырэ ыкIи цифровой шIыкIэхэр анахь макIэми 2015-рэ илъэсым нэс республикэм щыпсэухэрэм зэдагъэфедэшъущт.

КIымэфэ фабэр лэжьыгъэхэм къякIуа?

Бжыхьэ лэжьыгъэхэм якъэгъэкIынкIэ ом изытет бэ елъытыгъэр. ТикIымафэ фабэу, ос зэрэтемылъым къыхэкIыкIэ лэжьыгъэу чIыгум арагъэкIугъэхэм иягъэ къякIын ылъэкIыщт, ащкIэ гумэкIыгъохэр къэуцух. Ахэр игъом дэгъэзыжьыгъэнхэмкIэ чIыгулэжь специалистхэм афэлъэкIыщтыр джыдэдэм ашIэ.

Кощхьэблэ районым тызэкIом, мэкъу-мэщымкIэ и ГъэIорышIапIэ ипащэу Сэмэгу Заур къызэриIуагъэмкIэ, ажьоу ыкIи апхъэу чIыгу гектар мин 35-рэ районым илъ. Шалъэу яIагъэм елъытыгъэу зэкIэ IофшIэнхэр игъом зэшIуахыгъэх, бжыхьасэхэр чIыгум рагъэкIугъэх. Мы уахътэм зыпылъхэр цыгъошъуаехэм ягъэкIодын. Бжыхьасэхэр зыхэлъ чIыгу гектар мин 14-мэ щэнаутхэр ахалъхьагъэх.

— Бжыхьасэхэу коцымрэ хьэмрэ язытет тегъэразэ, ау тIэкIу тызыгъэгумэкIырэр рапсыр ары. КIымафэр фабэу зэрэщытым къыхэкIэу рапсыр тIэкIу къэкIыгъащ. Мы мафэхэм тиагрономхэмрэ къэкIырэ уцхэм алъыплъэрэ гъэIорышIапIэм ипащэхэмрэ зэгъусэхэу бжыхьэсэ чIыгухэр къаплъыхьагъэх, уплъэкIунхэр ащашIыгъэх, тэгугъэ рапсым иегъэзыхэ къемыкIыгъэу, — еIо Сэмэгу Заур.

ГъэIорышIапIэм ипащэ тызэрэщигъэгъозагъэмкIэ, непэ зэкIэмкIи районым мэкъумэщ-фермер хъызмэтшIэпIэ 600 фэдиз ит. ЗэкIэри зэфэдэп, техникэр къызыIэкIагъэхьагъэу, ылъэ теуцуагъэу ахэм ахэтыр макIэп. Мы уахътэм гъатхэм чIыгухэм арагъэгъотыщт чIыгъэшIухэр чIыгулэжьхэм къызыIэкIагъахьэх. Непэрэ мафэм ехъулIэу ащ фэдэ чIыгъэшIу тонн мини 2,4-рэ яI. Ом изытет елъытыгъэу гъэтхапэм иапэрэ мафэхэм чIыгъэшIухэмкIэ бжыхьасэхэм яшIушIэщтых.

— АР-м мэкъу-мэщ хъызмэтымкIэ и Министерствэ ишIуагъэкIэ осэ макIэкIэ гъэстыныпхъэр чIыгулэжьхэм къараты. ТыгъэгъазэмрэкIэ щылэ мазэмрэ ателъытагъэр джыри къаIэкIэхьагъэп, ау губгъо IофшIэнхэр зырагъэжьэжьыкIэ тэгугъэ тичIыгулэжьхэм яшIуагъэ къарагъэкIынэу. Чылапхъэхэр Краснодар дэт шIэныгъэ-ушэтыпIэ институтым къыращых, ащ нэмыкIэу тифермерхэм ащыщхэм чылапхъэхэр ежьхэм къагъэкIы, нэужым чIыгулэжьхэм арапэх. Икъун фэдиз техникэ тифермерхэм зэрагъотылIэжьы. Пхъэу ыкIи жъоу трактор зэмылIэужыгъохэу 200 фэдиз районым ит. АщкIэ зыпари гумэкIыгъо тиIэп, — къыIуагъ Заур.

Федеральнэ ыкIи республикэ программэу щыIэхэм районым ичIыгулэжьхэр ахагъэлажьэх. 2012-рэ илъэсэу икIыгъэм районым щыщ нэбгыритIумэ «Унэгъо фермер» зыфиIорэ программэмкIэ ахъщэ IэпыIэгъухэр аратыгъэх. «ЕзыгъэжьэгъэкIэ фермерхэм IэпыIэгъу афэхъугъэным пае» зыфиIорэ программэм къыдыхэлъытагъэу мы илъэсэу къихьагъэми лъэIу тхылъхэр къаIэкIахьэх. ЧIыгум дэлажьэ зышIоигъохэм яшIуагъэ зэрарагъэкIыщтыр анахь пшъэрылъ шъхьаIэу яIэхэм ащыщ.

КIАРЭ Фатим.

Агухэр тэжъугъэгъэфабэх

Сирием щыкIорэ зэо-банэм зыщызыухъумэгъэ тилъэпкъэгъухэм шъхьэегъэзыпIэкIэ Адыгеир непэ къыхахы. Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адырэIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет къызэритырэмкIэ, Сирием къикIыжьыгъэ нэбгырэ 466-рэ фэдиз икIыгъэ илъэсым Адыгеим къихьагъ, а пчъагъэм щыщэу нэбгырэ 366-р республикэм щэпсэу, адрэхэр Къэбэртэе-Бэлъкъар, Къэрэщэе-Щэрджэс республикэхэм кIожьыгъэх, е Сирием агъэзэжьыгъ.

Заом къыхэкIыжьыгъэ тилъэпкъэгъухэм щыIэкIэ-псэукIэ тэрэз ягъэгъотыгъэным ыкIи IэпыIэгъу ахэм афэхъугъэным АР-м и Правительствэ лъэшэу ынаIэ тет.

Мы уахътэм тилъэпкъэгъухэм ясабый 80-м ехъу Адыгеим щэпсэу. Мыекъопэ администрацием иунашъокIэ, сабыи 10-мэ кIэлэцIыкIу IыгъыпIэхэм чIыпIэхэр къащаратыгъэх. Нэбгырэ 40-м ехъу гурыт еджапIэхэм ащеджэ, апшъэрэ еджапIэхэм студент 55-рэ фэдиз ачIэс.

Сирием щыпсэущтыгъэ тилъэпкъэгъухэм аугъоигъэ мылъкур къабгынэзэ яхэкужъ къагъэзэжьыгъ, апэрэ уахътэм ящыкIэгъэщт тIэкIур ары къыздарахыжьыгъэр. Джы чъыIэ къэхъугъ, щыгъын фабэхэр зимыIэхэр ахэтых.

— Сабыйхэу зыщызылъэн зимыIэхэр къызэрахэкIышъущтхэр къыдэтлъыти, шIушIэ Iофтхьабзэ зэхэтщагъ, — къеIуатэ УФ-м икIэлэцIыкIу Фонд АР-мкIэ икъутамэ ипащэу Татьяна Гоголевам. — ШIу зышIэ зышIоигъохэм зэкIэми тыкъяджэ. IофшIэгъу сыхьатым кIэлэцIыкIу Фондэу Мыекъуапэ щылажьэрэм щыгъын фабэхэр къырахьылIэнхэ алъэкIыщт, упчIэ зиIэхэм апае телефонхэр: **8-918-221-27-64, 8(8772) 52-57-17.**

Ащ нэмыкIэу «Сирием къикIыжьыгъэ тилъэпкъэгъухэм тадежъугъаI» зыцIэ СМС-проект зэхащагъ. Сирием къикIыжьыгъэхэ тилъэпкъэгъухэм IэпыIэгъу афэхъугъэным пае номерэу 3116-р СМС-кIэ яжъугъэхьын шъулъэкIыщт гущыIэу **«adiga»** зыфиIохэрэм ахъщэ пчъагъэу шъугу пыкIырэр готхагъэу. ГущыIэм пае, **«adiga 50»** зыфиIорэ гущыIэр зэрыт СМС-р номерэу **3116-мкIэ** зышъутIупщыкIэ, сомэ 50 яжъугъэхьыгъэу хъущт. Билайным, МТС-м ыкIи Мегафоным яамалхэр зыгъэфедэхэрэр арых мы шIыкIэр къыхэзыхынхэ зылъэкIыщтхэр.

ИлъэсыкIэм фэгъэхьыгъэ мэфэкIыр Сирием къикIыжьыгъэ тилъэпкъэгъухэм апэрэу ячIыгужъ къыщырагъэхьагъ, ясабыйхэр мэфэкI Iофтхьабзэхэм ашIогъэшIэгъонэу ахэлэжьагъэх. ИлъэсыкIэм ехъулIэу республикэм иобщественнэ организациехэм ыкIи цIыф жъугъэхэм шIухьафтынхэр кIэлэцIыкIухэм афашIыгъэх.

ПIАТЫКЪО Анет.

Джэуапхэм алъыхъущтых

Сирием ис тилъэпкъэгъухэм IэпыIэгъу ятыгъэным, тиреспубликэ иобщественнэ движениеу Адыгэ Хасэмрэ быслъымэн диныр зылэжьыхэрэмрэ зэгъусэхэу пIуныгъэ Iофыгъохэм зэрапылъыщтхэм, Адыгэ Хасэм игъэцэкIэкIо куп изэхэсыгъохэр районхэмрэ къалэхэмрэ ащызэхищэхэзэ лъэпкъ гупшысэхэр щыIэнығъэм зэрэщыпхырищыщтхэм, нэмыкIхэм Адыгэ Хасэм ащытегущыIагъэх.

Адыгэ Хасэр Урысыем и Къэралыгъо Думэ фэтхагъ Сирием ис адыгэхэр зэо-банэхэм къахэщыжьыгъэнхэм фэшI. Джэуапэу Москва къикIыгъэм узэгупшысэнэу хэлъыр бэ. Сирием ис адыгэхэр Урысыем ицIыфхэу алъытэхэрэп, ащ къыхэкIкIэ ахэр къэщэжьыгъэнхэм Къэралыгъо Думэм Iофыр зэшIуихыным пылъыщтэп. Арэу щытми, тилъэпкъэгъухэр егъэзыгъэкIэ хэкум зэрикIыжьыгъагъэхэм пае яIахьылэу Адыгеим къинагъэмэ адэжь къагъэзэжьынэу фитыныгъэхэр яIэх. НэмыкI хэбзэ шапхъэу щыIэхэр зэрэлъагъэкIотэщтхэм фэгъэхьыгъэу къэгущыIагъэх Бэгъушъэ Адам, Шъхьэлэхъо Аскэр, МэщфэшIу Нэджэт, Абыдэ Хьисэ, Нэпсэу Нихьад, Нэгъуцу Аслъан, Хъунэго Чэтибэ, Тхьаркъохъо Сафыет, Къуекъо Аслъанбый, Нэхэе Аслъан, Къуижъ Къэплъан, нэмыкIхэри.

ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

НЭЧЭРЭЗЫЕХЭР акъылыгъэ хэлъэу зекIогъагъэх

МэфэкI зэхахьэ илъэсэу икIыгъэм ыкIэхэм адэжь къуаджэу Нэчэрэзые щыIагъ. Ар зыфашIыгъагъэм лъэпсэ гъэнэфагъэ иIагъ.

Краснодар псыIыгъыпIэр ашIы зэхъум чылэгъо 13 агъэкощыгъагъэр. Къуаджэхэм янахьыбэмэ ащыпсэухэрэр Адыгэкъалэ кIожьыгъагъэх. Къутырэу Псэкъупсэ, селоу Краснэм, къуаджэу Козэт, нэмыкIхэми адэтIысхьагъэхэр макIэп.

Нэчэрэзые къызагъэкощым, чIыпIакIэ къаIихи а къоджэ закъор тIысыжьыгъэ, ичылацIи къэнэжьыгъ. Непэ къызнэсыгъэм тщыгъупшэрэп а лъэхъаным Нэчэрэзые тыдэхьагъэу къуаджэм инахьыжъхэм ащыщэу, иIофшIагъэхэмкIэ бэмэ зэлъашIэщтыгъэ Джанхъот Яхьем къыIоу зэхэтхыгъагъэр: «Тагъэкощыщтышъ тызыфэе чылагъо горэм тыхэтIысхьанэу къытаIо. Ау тэ ащ тыфаеп. Сыда чылагъо горэм Нэчэрэзые идэжьын зыкIыфэхъун фаер? Къуаджэм инахьыжъхэмкIэ зэдэтштагъэ чIыпIакIэ къаIытхынышъ ащ титIысхьанэу, тичылэ ыцIэ тымыгъэкIодынэу, тарихъым къыхэдгъэнэнэу...»

Арэущтэуи зекIуагъэх. Илъэс 40-кIэ узэкIэIэбэжьымэ къызагъэкощхэм чыжьэу мыкIохэу, район гупчэм нахь пэблагъэу къылъыкIуатэхи, унэгъо 78-рэ хъухэу къутырэу Колосым къыпытIысхьагъэх. Чылэми Нэчэрэзый фаусыжьыгъ. Апэу чIыпIакIэм унэчIэхьажьхэр щызышIыгъагъэхэр Хъот Абубэчыррэ МэщлIэкъо Абубэчыррэ.

Шъыпкъэ, чIыпIакIэм зэрэкъуаджэу къэкIожьыгъагъэп. Унэгъо 28-мэ Адыгэкъалэ загъэзэгъагъ. 12-р къутырэу Колосым дэтIысхьагъ. Ау ахэри Нэчэрэзые дэсхэм фэдэх, зэпэблэгъэ дэдэх. Хэт ышIэра уахътэм къырыкIощтыр? А чылэгъуитIури зэхэхьажьынышъ, зы къуаджэ хъужьынкIи пшIэхэнэп.

Джы къуаджэм ыцIэ къызытекIыгъэм фэгъэхьыгъэу гущыIэ заул. Илъэс зыбгъупшI горэкIэ узэкIэIэбэжьымэ, къуаджэм инахьыжъ бэкIаехэм ащкIэ гущыIэгъу тафэхъугъагъ. Ахэм ащыщыгъ Хъуажъ Индрыси. Ащи, адрэхэми зэупчIыжьыгъэхэм фэдэу зэдырагъаштэу къытаIогъагъ Нэчэрэзые нахь чылэжъ адыгэ шъолъырым имытэу.

ЫцIэ къызтекIыгъэр. Ар зыхъугъэр бэшIэгъэ дэд. ЗекIоным хэтхэ нэбгырищ чылэм къыдэхьэгъагъ. Псы ешъохэ ашIоигъоу унагъо горэм Iухьэгъагъэх. Зэджэхэм, уеплъымэ идэхагъэ нэр пIэпихэу пшъашъэ горэ къикIыгъ. Пси къафихьи ригъэшъуагъэх. «Сыда мы чылэм ыцIэр?» — аIуи зеупчIыхэм, «Тичылэ джыри цIэ гъэнэфагъэ иIэгоп, кIо тынэхэр мэчэрэзыхэшъ, зытэплъыхьэшъ тыдэс», — къариIожьыгъ. «Ащыгъум мы чылэм Нэчэрэзый фэтэусы», — аIуи лIыхэр ягъогу техьажьыгъагъэх.

Ащ фэдэ тарихъ шIагъо зыпылъ къуаджэу Краснодар псыIыгъыпIэр ашIы зэхъум ичIыпIэжъ къызэрагъэбгынагъэм чIыпIакIэу къыхихыгъэм къызытIысыжьыгъэр илъэс 40 зэрэхъугъэм фэгъэхьыгъэ зэхахьэр гъэшIэгъонэу кIуагъэ. Нэчэрэзые зыхэхьэрэ Пэнэжьыкъое чIыпIэ коим ипащэу Кушъу Аслъан гум къикIырэ гущыIэхэр къоджэдэсхэм къафиIуагъэх, къафэгушIозэ шIоу щыIэр къадэхъунэу къафэлъэIуагъ, шIухьафтынхэр къафишIыгъэх. Джащ фэдэу зэIукIэм къэщыфэгушIуагъэх Нэчэрэзые гурыт еджапIэм ипащэу Бэгъ Марыет, Очэпщые культурэм и Унэу дэтым ипащэу Iэпэзэо Нурыет, нэмыкIхэри.

МэфэкI зэхахьэр къыгъэдэхагъ культурэм и Унэ иIофышIэхэу Мэлгощ Зурыет, Бэгъ Фаридэ, Мэлгощ Минсурэ къуаджэм имэфэкI фэгъэхьыгъэ концерт программэу къагъэхьазырыгъэу Нэчэрэзые иныбжьыкIэхэр зыхэлэжьагъэхэм. Культурэм иунэхэу Пэнэжьыкъуаерэ Очэпщыерэ адэтхэм яIофышIэхэри концертым зэрэхэлэжьагъэхэм мэфэкI зэхахьэр къыгъэкIэрэкIагъ. Къоджэ тхылъеджапIэм ипащэу ЛIыхъурэе Светэ чылэм имэфэкI фэгъэхьыгъэ къэгъэлъэгъонэу яклуб щигъэхьазырыгъэм бэ гум къыгъэкIыжьыгъэр. МэфэкI зэхахьэр адыгэ джэгукIэ аухыгъ, нэужым ащ хэлэжьагъэхэр Iэнэ шыгъэхэм арагъэблэгъагъэх.

Мыщ фэдэ адыгэ къоджэ шIагъоу зигугъу къэтшIырэр тIэкIу нэмыIэми адрэ чылэхэм атезыгъэкIырэ шэн-хэбзэ дахэхэр, зэгурыIожь-зэдэIужьыныр дэзыгъэлъыхэрэ инахьыжъхэу, икIэлэ пIугъэхэу къытхэтхэу, тидунай къэзыгъэдахэхэу, тиадыгэ шъолъыр щызэлъашIэхэу, ащ ищытхъу языгъаIохэу зигугъу къытфашIыгъэхэр бэ мэхъухэшъ, ахэм ащыщхэм ягугъу кIэкIэу къэтшIын.

Хъут Рэщыдэ Теуцожь райисполкомым итхьамэтагъ, район администрацием ипэщагъ, Краснодар икъэлэ администрацие ыкIи къалэм и Карасунскэ округ япащэхэм ягуадзэу щытыгъ. Бэгъ Нурбый Урысыем итхакIохэм, ижурналистхэм ясоюзхэм ахэтыгъ, Адыгеим культурэмкIэ изаслуженнэ IофышIэу щытыгъ. Икъуаджэ фэгъэхьыгъэ усабэ къыгъэнагъ. Хъот Заур Адыгэ республикэ филармонием игенеральнэ ыкIи ихудожественнэ пащ. ЩытхъуцIэу, тхылъэу, бгъэхалъхьэу иIэр бэшъ, анахь шъхьаIэхэм ацIэ къетIон: «За заслуги перед Отечеством» зыфиIорэ орденым имедаль ыкIи «Адыгеим и Щытхъузехь» зыфиIорэ медалыр. Урысыем культурэмрэ искусствэмрэкIэ ыкIи зекIонымкIэ яакадемик, АКъУ-м ипрофессор. МэщлIэкъо Хьамедэ Адыгэ Республикэм и ЛIышъхьэрэ министрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие ипащэ игуадз. Хъуажъ Аскэр селоу Красногвардейскэм дэт дэгъэшI заводым ипащ, бизнесмен бэлахь, икъоджэ гупсэ щыгъупшэрэп, нэчэрэзыехэр зэрыгушхохэрэ якIэлэ пIугъ, Хъот Теуцожь (щыIэжьэп, Алахьэм джэнэт къырет) игъусэу Нэчэрэзые щыщхэу заом щыфэхыгъэхэм ясаугъэт чылэм дарагъэшIыхьагъ. Мы зигугъу къэтшIыгъэмэ анэмыкIыбэхэри щыIэх.

Зибэ къыдэкIыгъэхэр полицием иIофышIэхэр арых. Ащ иполковникых Гъомлэшк Руслъан, Бэшкэкъохэу Адамрэ Нухьэрэ. Хъут Станислав къыгъэшIагъэм зыфэлэжьагъэр мэкъу-мэщыр ары. Илъэсыбэрэ Пэнэжьыкъое совхозым, Теуцожь МТС-м япэщагъ. Илъэс 45-рэ къоджэдэсхэм япсауныгъэ икъэухъумэн фэлэжьагъ МэщлIэкъо Закиет.

ЯныбжьыкIэхэм тхэкIэ-еджакIэ языгъэшIагъэхэм, яакъылгупшысакIэ, яшIэныгъэ-зекIуакIэ лъапсэ афэзышIыгъэхэм, непи афэзышIыхэрэм ащыщых гурыт еджапIэм илъэсыбэрэ ипэщагъэу Бэгъ ЕкъутэкI, непэ ащ ипащэу Бэгъ Марыет, ащ игуадзэу Хъут Гощсымэ, кIэлэегъаджэхэу Бэшкэкъо Къадырхъан, Хъот Гощэфыжь, Бэгъ Нурыет, МэщлIэкъо Тэмарэ, Гъужъыекъо Светэ, МэщлIэкъо Нурыет, ЛIыхъурэе Светэ. Къуаджэм инахьыжъхэу Гъомлэшк Аслъанбый, МэщлIэкъо Абу, Бэгъ Мэджыдэ, Тхьаркъохъо Къасполэт, Бэгъ Хьисэ, нэмыкIхэри ныбжьыкIэхэм ящысэтехыпIэх, яупчIэжьэгъух.

Непи къуаджэм зеушъомбгъу, хэхъоныгъэшIухэр ешIых, нахь зэтегъэпсыхьагъэ мэхъу. Къызагъэкощхэм чIыпIакIэм къытетIысхьажьыгъагъэхэр зэрэхъущтыгъэхэр унэгъо 78-мэ, джы а пчъагъэр 88-м нэсыгъ. Унэгъо ныбжьыкIэхэм ащыщых ЛIыхъурэе Рэщыдэрэ Татьянэрэ, Бэгъ Теуцожьрэ Гощнагъорэ, МэщлIэкъо Аскэррэ Захьрэтрэ, нэмыкIхэми яунагъохэр.

НЭХЭЕ Рэмэзан.

КЪУШЪХЬЭМ ШЪУЩЫСАКЪ

ТхъагъоI ыкIи щынагъох

КIымэфэ зыгъэпсэфыгъо мафэхэм тиреспубликэрэ тигъунэгъу Краснодар краимрэ якъушъхьэ зэпэблэгъэ-зэхэтхэм нэбгыри 100 фэдизмэ шъобжхэр ащытещагъэхэ хъугъэ, зыIэ е зылъакъо зэпыкIыгъэхэр, зытхыкъупшъхьэ къутагъэхэр цIыфхэм къахэкIыгъэх. Зэхэзыхыгъэ пстэуми ар агъэшIэгъуагъ, аумысыгъэри бэ.

Адыгеим икъушъхьэ закъохэм ахэр ащыфыкъуагъэхэу макъэ зэрагъэIугъэр хъугъэ шъыпкъэм диштэрэп. Нахьыбэу цIыфхэр зыщыфыкъуагъэхэр Апшеронскэ районым итэу, пшъэдэкIыжьэу ыхьырэмкIэ гъунэпкъэ гъэнэфагъэ зиIэ обществэу «Вояж» зыфиIорэр ары. Ар къушъхьэ тешъоу «Лэгъо-Накъэ» ыпшъэкIэ щыI, Краснодар краим ий.

Къушъхьэбгыхэр укъячъэхыным тегъэпсыхьэгъагъэхэп, къечъэхыпIэхэм къахэщырэ мыжъохэр зыми тырихыхэрэп, къызэчъэхыхэрэ шъолъырхэм абгъухэр къэшIыхьагъэхэп, чIыпIэ щынагъохэм тамыгъэхэр атетыхэп. Адыгэ Республикэм зекIонымрэ зыгъэпсэфыпIэхэмрэкIэ и Комитет зекIонымкIэ иотдел ипащэу Генрих Дерзиян цIыфыбэмэ шъобжхэр атещагъэхэ зэрэхъугъэм ылъапсэ къедгъэIотагъ.

— Илъэс къэс илъэсыкIэ къихьагъур къызыблагъэкIэ ыкIи ащ ыужырэ зыгъэпсэфыгъо мафэхэм къушъхьэм зыщызыгъэпсэфынэу къэкIорэ цIыфхэм япчъагъэ хэхъо. Ясабыйхэр, яунагъохэр, яшъэогъухэр ягъусэхэу къушъхьэтхыхэм ащычэфынхэр цIыфхэм якIасэ хъугъэ.

Сыдигъуи зызыгъэпсэфхэрэм ащыщ горэхэм апкъышъол тыркъохэр тещагъэхэу мэхъу. Мыгъэ пчъагъэр бэдэд — нэбгырэ 93-рэ. Ахэм сабыипшI ахэт.

Шъобжхэр къызхэкIырэм лъапсэу яIэр купищэу бгощын плъэкIыщт, — къытиIуагъ Г. Дерзиян. — Апэрэр — къушъхьэтхыхэм осыр макIэу зэрателъыгъэр ары. ПцыкъохэмкIэ ахэм къямычъэхышъухэрэр жэ цIыкIухэм арытIысхьэщтыгъэх. Нахьыбэм хьашъом хэшIыкIыгъэ е жьыкIэ агъэпщырэ жэхэр ары агъэфедэхэрэр. Ахэр нахь псынкIэу бгым къечъэхых. Осыр мыкуу зыхъукIэ, ащ мыжъошхохэр, къушхьэ цакIэхэр къыхэщых. Ахэм жэхэр яутэкIых, ателъадэх, етIанэ зэпырегъазэх, цIыфэу исхэр къезыхэшъ, шъобжхэр тырищэу реутэкIых.

Зызыгъэпсэфырэ пстэуми жэхэр къызыдащэхэрэп, ау ахэр охътэ гъэнэфагъэкIэ бэджэндэу къызIыпхын чIыпIэхэр щыIэх. Ау осыр макIэу телъымэ, ахэр цIыфхэм яптынхэу щытэп, ащ лъыплъэн фаер къушъхьэтхыр бэджэндэу зыштагъэу зыгъэфедэрэ цIыфыр ары. КIымэфэ мафэхэм ямашинэ унаехэмкIэ жэхэр къушъхьэм къащэхэу, пкIэ хэлъэу цIыфхэм къязытыхэрэри щыIэх. Ари тэрэзэп, ар сатыу шапхъэм диштэрэп.

ЯтIонэрэр — цIыфхэр къушъхьэм къызыкIохэкIэ, зэрэгъэчэфхэзэ, шъон пытэхэм зэряшъохэрэр ары. Чэф зыгъотыгъэ хъулъфыгъэ мытIырхэр нэбгыритIоу, щэу зы жэм исхэу бгым къечъэхыхэуи мэхъу. «Укъемычъэх» е «уемышъу» ахэм зяпIокIэ, яфитыныгъэхэр оукъох, ар хэгъэкIи, «сызэрэфаеу зызгъэпсэфынэу ары мыщ сыкъызкIэкIуагъэр, укъысшIомын» къыозыIощтхэри хьазырых. Арышъ, ешъуагъэу, зисакъынығъэ упэбжьагъэхэр жэхэм нахьыбэрэ къарэзых.

Ящэнэрэу зигугъу къэсшIы сшIоигъор зыгъэпсэфыпIэ-чэфыпIэхэр зыгъэфедэхэрэм, анахьэу цIыфхэм япсауныгъэ къэухъумэгъэным лъыплъэн фаехэм яIофшIакIэ зыуплъэкIун къулыкъу зэрэтимыIэр ары. ТыфэмыекIэ арэп, тыфитэп.

Къушъхьэхэм цIыфхэр зэращыфыкъохэрэр зыуплъэкIун фитэу тиIэхэр хьакъулахьхэр зыугъоирэ къулыкъумрэ «Адыгпотребнадзорымрэ». Ахэри цIыфхэм япсауныгъэ икъэухъумэнэп зылъыплъэхэрэр, апэрэхэр — къушъхьэтхыхэр зыгъэфедэхэрэ предпринимательхэм хьакъулахьхэр тэрэзэу ыкIи игъом атыхэмэ, ятIонэрэр — фыкъуагъэхэм ащыщ тхьаусыхэ тхылъ афитхымэ, предпринимателым Iоф ышIэнэу тхылъ имыIэмэ агъэунэфыныр арых.

— ЗэрэхъурэмкIэ, хэбзэнчъэу хэти мэзекIоми, ар къэзыгъэуцун шъуиIэп.

— ТапэкIэ къулыкъу зэфэшъхьафхэр зыхэхьэхэрэ IофшIэкIо куп тиIагъ, — еIо Г. Дерзиян. — Ащ ишIуагъэ къакIощтыгъ, уплъэкIунхэр ышIыщтыгъэх. Джы зыми фитыныгъэ фытимыIэу Iоф тэшIэ. Ар зэрэмытэрэзыр, унашъохэр зэрэшIыгъэнхэ фаер шъолъыр пащэхэми, федеральнэ гупчэми ядгъэшIагъэу щыт. УнэшъуакIэхэм тяжэзэ уахътэр макIо.

ЦIыфхэр къушъхьэм щымыфыкъонхэм фэшI зызыгъэпсэфынэу къэкIуагъэхэр куп-купэу инструкторхэм къыращэкIых. Ау къушъхьэм къечъэхы зышIоигъо пэпчъ инструктор кIэрыбгъэуцон плъэкIыщтэп, ар зыгорэм ипшъэрылъэуи щытэп. Ау ахэр зэкIэ къэухъумэгъэнхэм фэшI зыгъэпсэфыпIэхэр Iофым тегъэпсыхьагъэмэ къэзыушыхьатырэ тхылъхэр ахэр зыгъэфедэхэрэм яIэнхэ фае.

ЗекIо къакIохэрэми, къушъхьэм зыщызыгъэпсэфынэу хахьэхэрэми лъыхъокIокъэгъотыжьэкIо къулыкъухэм зарагъэтхынэу тыкъяджэ. ЗэкIэм апэу ор-орэу пшъхьэ къэбгъэгъунэжьымэ нахьышIу. ЦIыфэу фыкъуагъэр бэми, хэкIодагъэ зэрэщымыIэм уимыгъэрэзэнэу щытэп. Ау зэрэфыкъохэрэри нахь макIэ шIыгъэнымкIэ ежь цIыфхэм бэ зэрялъытыгъэр зыщамыгъэгъупшэ тшIоигъу.

Къэзыгъэхьазырыгъэр ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

Сурэтыр Iэшъынэ Аслъан тырихыгъ.

ГАНДБОЛ. СУПЕРЛИГЭР

«Жъуагъом» инэфхэм апэуцугъуай

«Адыиф» Мыекъуапэ — «Звезда» Звенигород — 24:39 (13:17, 11:22).
Щылэ мазэм и 17-м Мыекъуапэ щызэдешIагъэх.
Зезыщагъэхэр: Андрей Будагов, Руслан Ханмагомедов — Краснодар щыщых.
«Адыиф»: къэлэпчъэIутхэр: Тормозова, Каюмова; ешIакIохэр: Игнатченко — 6 (ащ щыщэу 4-р тазыркIэ къэлапчъэм дидзагъ), Васильева — 3, Дьякова — 3, Латоненко — 4, Исаченко — 1, Куцевалова, Сысоева, Еремченко, Головко, Дэрбэ — 2, Коцарева, Аникина — 5, Мартыненко.
«Звезда»: Роша — 6, Вяхирева — 11 (ащ щыщэу 3-р тазыркIэ), Королева — 4, Лобач — 5, Сабо — 1, Дмитриева — 1, Николич — 3, Амельченко.
КъэлэпчъэIутхэр: Сидорова, Якупова.

Урысыем ихэшыпыкIыгъэ командэ хэтыхэу Л. Постновамрэ Е. Маренниковамрэ ешIагъэхэп. Ар къыдэтлъытэзэ «Звездам» зэIукIэгъур псынкIэ къызэрэфэмыхъугъэр тигуапэу къэтэIо. Пчъагъэр зэрэлъыкIуатэщтыгъэр: 0:1, 1:2, 4:2, 5:3, 6:7, 8:8. Анна Игнатченкэр джабгъу къогъупэм ухъумакIомэ ащыIэкIэкIызэ хъагъэм Iэгуаор зэрэридзэрэр, Мария Аникинар къэлапчъэм пэчыжьэу лъэшэу ыдзырэ Iэгуаор Урысыем ихэшыпыкIыгъэ командэ икъэлэпчъэIутэу Мария Сидоровам къыфэмыубытэу хъагъэм зэрифэрэр, Екатерина Латоненкэр гупчэм ащыпхырыкIызэ пчъагъэм зэрэхигъахъорэр, Марина Васильевар ухъумакIомэ ябэнызэ хъагъэм Iэгуаор зэрэридзэрэр тигопагъ.

Суперлигэм изэнэкъокъу ятIонэрэ чIыпIэр щызыIыгъ «Звездар» гумэкIыгъомэ ахэтыгъэми, «Адыифым» ебгъапшэмэ, игухэлъхэр нахьышIоу ыгъэцакIэщтыгъэх, псынкIэу ыпэкIэ илъызэ тикъэлапчъэ къекIущтыгъ. «Адыифым» нахьыпэкIэ хэтыгъэхэу Яна Усковамрэ Оксана Королевамрэ «Звездам» дэгъоу щешIэх. НэбгыритIумэ гъогогъуи 10 тикъэлапчъэ Iэгуаор къыдадзагъ. Анна Вяхиревар анахь ныбжьыкIэмэ ащыщ. Ар мэшIуачэм фэд. Пшъэшъэ лъхъанчэр зэтепIэжэн умылъэкIыщтэу къэлъагъо. ПсынкIэу зэрэгупшысэрэм дакIоу, къэлапчъэм Iэгуаор дидзэным фэшI ухъумакIохэр гъэшIэгъонэу къызэренэкIых, мыщынэу мэбанэ. ЯтIонэрэ такъикъ 30-м «Звездам» иамалхэр нахьышIоу ыгъэфедэхэзэ, пчъагъэм хигъэхъуагъ.

«Адыифым» итренер шъхьаIэу Виталий Барсуковыр апэрэ такъикъ 30-м тикомандэ зэрешIагъэм ыгъэрэзагъ, типшъашъэхэм яIэпэIэсэныгъэ зэIукIэгъум нахьышIоу щагъэфедэным Iоф зэрэдишIэрэр къытиIуагъ.

Щылэ мазэм и 24-м «Адыифыр» «Астраханочкэм» тикъалэ щыIукIэщт.

Сурэтым итыр: **«Адыифыр» «Звездам» дешIэ.**

Зэкъошхэм якъэбарышIухэр

Натхъохэр «Рубин» щешIэх

ТелефонкIэ къатыгъ.
Урысыем ифутбол командэ анахь лъэшмэ ащыщэу «Рубин» Казань адыгэ кIалэу Натхъо Бибарс зэрэщешIэрэм спортым пыщагъэхэр щыгъуазэх. Ащ ымызакъоу, Натхъо Амири «Рубин» рагъэблэгъагъ. Татарстан ифутбол командэ мы мафэхэм Тыркуем щыIэу Урысыем изэнэкъокъу зыфегъэхьазыры.

— Мэфэ заулэкIэ узэкIэIэбэжьмэ, сызыщапIугъэ адыгэ къуаджэу Кфар-Камэ сыщыIагъ, синыбджэгъухэм саIукIагъ, — къеIуатэ Натхъо Бибарс. — Мыекъуапэ щыщэу Натхъо Амир сиунэкъощ. Джыри ар кIэлэеджакIоми, «Рубиным» зыщеуплъэкIу. Футболист дэгъу хъун ыльэкIыщтэу сэлъытэ. Тыркуем тыщыIэу ныбджэгъу ешIэгъумэ тахэлажьэ.

Натхъо Амир Мыекъуапэ ия 11-рэ гурыт еджапIэ икIэлэеджакIу, республикэ командэу «Зэкъошныгъэм» 2012-рэ илъэсым щешIагъ. Натхъо футболистхэм ягухэлъышIухэр къадэхъунэу тафэлъаIо.

НэкIубгъор зыгъэхьазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбый.

КIЭЛЭЦIЫКIУ ФУТБОЛЫМРЭ ПIУНЫГЪЭМРЭ

КIымафэм езыгъажьэрэр кIэгушIужьы

Краснодар краим футболымкIэ икIымафэ зэIухыгъэ зэнэкъокъу кIэлэцIыкIу-ныбжьыкIэ спорт еджапIэмэ защызыгъасэхэрэр хэлажьэх.

Анибжь елъытыгъэу куп-купэу гощыгъэхэу Адыгеим икомандэхэри апэрэ чIыпIэхэм афэбанэх.

2000 — 2001-рэ илъэсхэм къэхъугъэ кIалэхэр республикэ стадионэу «Юностым» щешIэх. Тренерэу Александр Пахомкиныр зипэщэ командэр апэрэ къекIокIыгъом ыуж зэкIэми апэ ишъыгъ. Тумэ Тахьир, Шъхьэлэхъо Амир, Дмитрий Сухомлиновыр, Николай Руденкэр, ХьокIо Темыр, Къат Салбый, ХьакIэко Ислъам нэмыкIхэри дэгъоу ешIэх.

Тиреспубликэ испорт еджапIэ итренерхэу Виталий Аксеновымрэ Александр Вольвачрэ агъэсэрэ кIэлэцIыкIухэр 1998 — 1999-рэ илъэсхэм къэхъугъэх. Краснодар кIохэзэ кIымэфэ зэнэкъокъум хэлажьэх.

1996 — 1997-рэ илъэхэм къэхъугъэ кIалэхэри Краснодар щешIэх. Тренерхэу Юрий Манченкэмрэ Владимир Финьковымрэ тикомандэхэм япащэх. 1996-рэ илъэсым къэхъугъэмэ япэшIорыгъэшъ зэнэкъокъу Адыгеим икомандэ апэрэ чIыпIэр къыщыдихыгъ, Ю. Манченкэм ыгъэсэрэ ныбжьыкIэхэр финалныкъом хэфагъэх. Щылэ мазэм и 26-м ешIэнхэу загъэхьазыры. ЯIэпэIэсэныгъэкIэ къахэщых Виталий Клипченкэр, Юрий Манченкэр — ар тренерым икIал, ХьацIыкIу Мурат, Александр Емельяновыр, Къушъхьэ Джамболэт.

— ШэкIогъу мазэм къыщыублагъэу командэхэр зэдешIэх, — къеIуатэ АР-м футболымкIэ икIэлэцIыкIу-ныбжьыкIэ спорт еджапIэм ипащэ игуадзэу Пэнэшъу Мыхьамодэ. — ЗэкIэ тикомандэхэр зэнэкъокъухэм ахэлажьэх. КIымафэм зэрешIэхэрэм ишIуагъэкIэ футболистхэм кIуачIэм хагъахъо, ясэнаущыгъэ къызэIуахыным фэшI амалыкIэхэм альэхъух.

ЕджапIэм икIэлэцIыкIухэр спортсмен цIэрыIомэ, Адыгеим щапIугъэхэм аIуагъакIэх. Бразилием футболымкIэ иветеранхэм яхэшыпыкIыгъэ командэ илъэс къэс Мыекъуапэ къырагъэблагъэ, ныбджэгъу ешIэгъухэм футболист ныбжьыкIэхэр арагъэплъых. Бразилием къикIыгъэ командэм хэтхэм Тумэ Тахьир гущыIэгъу зэрафэхъугъагъэр, аготэу нэпэеплъ сурэтхэу атырахыгъэхэр егъашIи зэрэщымыгъупшэщтхэр, футболист дэгъу хъуным зэрэкIэхъопсырэр къытиIуагъ.

ТиеджапIэ зызыщызыгъэсэрэ кIалэхэм ягухэлъышIухэр къадэхъунэу, мыекъопэ «Зэкъошныгъэм» щешIэхэзэ Урысыем идышъэ медальхэр къыдахынэу Тхьэм тафелъэIу.

Сурэтым итыр: **Бразилием ихэшыпыкIыгъэ командэ хэт футболистым Тумэ ТIахьир гот.**

ЗэхэзыщагъэхэрI:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ IофхэмкIэ, IэкIыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамалхэмкIэ и Комитет
Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаIэр
ДЭРБЭ ТИМУР

Редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр
МЭЩЛIЭКЪО Саид

Редактор шъхьаIэм игуадзэр — пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр
ХЪУРМЭ Хъусен

Редакцием ыдэщыIэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр, 197.
Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79,
редактор шъхьаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,
редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.
E-mail: adygvoice@mail.ru

ЗыщаушыхьатыгъэрI:
Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтынхэмкIэ ыкIи зэлъыIэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыпIэ гъэIорышIапI, зэраушыхьатыгъэ номерыр
ПИ №ТУ23-00916

Зыщыхаутырэр
ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр, 268

Пчъагъэр 4010
Индексхэр 52161 52162
Зак. 93

Хэутыным узщыкIэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00
ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00